

งานเต็มงานโดนของ First Jobber

ดร.นครินทร์ อมเรศ
ฝายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นสิ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่มีที่มาที่ไปที่ทำให้เราพอจะจับทางและคาดการณ์ได้ พฤติกรรมทางสังคม การทำงาน การเรียนการสอน การบริโภค และการใช้ชีวิตที่เราอยู่ร่วมกับโควิด-19 มาตลอดระยะเวลาเฉียด ๆ สามปี ทำให้เราสร้างความคุ้นชินใหม่ ๆ ลองคิดง่าย ๆ ว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีนี้เป็นกลุ่มที่ใช้เวลาเกินครึ่งในการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งแม้ว่าเราจะไม่ต้องล็อกดาวน์กันอีกต่อไปแล้ว แต่บัณฑิตจบใหม่เหล่านี้ก็อาจจะมีบางส่วนที่ต้องทำงานผ่านช่องทางออนไลน์ต่อไปอีก ในวันนี้จึงขอชวนทุกท่านมาแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับกลุ่ม First Jobber หรือแรงงานแรกเข้าที่ไม่เคยทำงานมาก่อน ภายใต้โลกหลังโควิด-19

แน่นอนว่า First Jobber ในปัจจุบันคงไม่ได้มีเพียงบัณฑิตใหม่หมาดที่จบการศึกษาปีนี้ แต่อาจนับรวมบัณฑิตตกค้างจากปีก่อน ๆ ที่ไม่สามารถหางานได้ในช่วงโควิด-19 แต่ตัวเลขตลาดแรงงานในครึ่งปีแรกของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สะท้อนทิศทางด้านบวกผ่านตัวเลขผู้ว่างงานที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาคบริการที่กลับมาเป็นปกติ และภาคการผลิตที่ยังได้อานิสงส์จากการส่งออกสินค้าที่ยังเติบโตดี แบบสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร ไม่เพียงแต่จะแสดงข้อมูลด้านการทำงาน แต่ยังมีข้อมูลน่าสนใจเกี่ยวกับค่าจ้าง ซึ่งหากใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติคัดกรองค่าจ้างและพฤติกรรมการทำงานของ First Jobber แล้ว จะพบประเด็นน่าสนใจบางประการ ดังนี้

แรงงานจบใหม่ต้องได้รับค่าจ้างน้อยกว่าแรงงานมีประสบการณ์และจบสูงกว่าได้ค่าจ้างมากกว่า ? พนักงานเสิร์ฟอาหารใน กทม. ที่คนใหม่ได้เงินเดือนเฉลี่ย 14,300 บาทสูงกว่าคนเก่าที่ 12,000 บาท หรืออาชีพขับรถส่งของไปรษณีย์เอกชนที่เติบโตขึ้นอย่างมากตามกระแส E-commerce ที่คนใหม่และคนเก่าได้เงินเดือนเท่ากันที่ 15,000 บาท ขณะที่ แรงงานจบใหม่วุฒิมัธยมศึกษาในโรงงานผลิตยาง/พลาสติกในพื้นที่ EEC ได้รับเงินเดือน 17,000 บาท หากทำงานหนักถึงสัปดาห์ละ 60 ชั่วโมง มากกว่าผู้ประกอบการวิชาชีพด้านค้าส่งวุฒิปริญญาตรีจบใหม่ใน กทม. ที่ได้รับ 15,000 บาท

Work-life Balance สำคัญมากน้อยเพียงใด? แรงงานจบใหม่ที่มีวุฒิปริญญาโทอาจมีเงินเดือนสูงถึงเดือนละ 44,000 บาท จากการทำงานเป็นผู้บริหารในธนาคารพาณิชย์ใน กทม. แต่ต้องทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ขณะที่ การเลือกไปเป็นอาจารย์ที่ต่างจังหวัดทำให้เงินเดือนเหลือ 18,600 บาท แต่ทำงานเพียงสัปดาห์ละ 32 ชั่วโมง หรือเสมือนที่ทำงานในภาคการเงินการธนาคารของรัฐที่ได้รับเงินเดือนตามวุฒิปริญญาตรีที่ 15,000 บาท แต่ทำงานเพียงแค่ 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ขณะที่ผู้จัดการร้านค้าปลีกที่มีวุฒิปริญญาตรีทำงานเฉลี่ยสัปดาห์ละ 43 ชั่วโมง จึงจะได้เงินเดือน 18,200 บาท

First Jobber ในยุคหลังโควิด-19 ไม่เพียงมีพลังงานล้นเหลือหลังอดสู้อยู่ในช่วงล็อกดาวน์มานาน แต่ยังเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีปรับตัวเข้ากับเครื่องมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตของสังคมที่เดินหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ความตึงตัวของตลาดแรงงานในปัจจุบันจึงเป็นโอกาสทองในการชวนชวนทำงานสร้างรายได้ โดยไม่ต้องเกี่ยวข้องกับวุฒิการศึกษา หรือประสบการณ์ทำงานเช่นเดียวกับในอดีต อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องไม่ลืมว่าในอนาคตก็จะมี First Jobber ระลอกใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่เราได้ตลอดเวลา การเตรียมความพร้อมยกระดับ/ปรับทักษะจะยังเป็นกุญแจสำคัญให้สามารถสร้างรายได้ เติบโตในหน้าที่การงาน พร้อมกับมีสวัสดิการรองรับให้กับครอบครัวภายใต้การเปลี่ยนแปลงทุกสถานการณ์

ตาราง : ตัวอย่างงาน First Jobber จำแนกตามวุฒิ วิชา ประเภทงาน กิจกรรมเศรษฐกิจ และพื้นที่

	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	ประเภทงาน	กิจกรรมเศรษฐกิจ	พื้นที่	ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์	ค่าจ้างแรงงานปัจจุบัน (บาท/เดือน)	ค่าจ้าง First Jobber (บาท/เดือน)ฯ
1. ผู้บริหารธนาคารพาณิชย์	ป.โท	สังคมศาสตร์	ผู้บริหาร	บริการทางการเงิน	กทม./ปริมณฑล	40 ชม.	62,100	44,000
2. เจ้าหน้าที่เทคนิคภาครัฐ	ป.โท	สังคมศาสตร์	เจ้าหน้าที่เทคนิค	บริหารราชการ	ต่างจังหวัด	39 ชม.	34,650	34,600
3. วิศวกรก่อสร้าง	ป.ตรี	วิศวกรรมศาสตร์	ผู้ประกอบวิชาชีพ	ก่อสร้างอาคาร	กทม./ปริมณฑล	40 ชม.	39,200	24,600
4. นายความและนักบัญชี	ป.ตรี	สังคมศาสตร์	ผู้ประกอบวิชาชีพ	กฎหมาย/บัญชี	กทม./ปริมณฑล	41 ชม.	24,200	21,200
5. อาจารย์มหาวิทยาลัย	ป.โท	วิทยาศาสตร์	ผู้ประกอบวิชาชีพ	การศึกษา	ต่างจังหวัด	32 ชม.	41,400	18,600
6. ผู้จัดการร้านค้าปลีก	ป.ตรี	สังคมศาสตร์	ผู้บริหาร	ค้าปลีก	ต่างจังหวัด	43 ชม.	22,300	18,200
7. พนักงานโรงงานยาง/พลาสติก	ม.ปลาย	-	ปฏิบัติการโรงงาน	ผลิตยาง/พลาสติก	EEC	60 ชม.	17,200	17,000
8. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านธุรกิจค้าส่ง	ป.ตรี	สังคมศาสตร์	ผู้ประกอบวิชาชีพ	ค้าส่ง	กทม./ปริมณฑล	48 ชม.	28,600	15,000
9. เสมียนในภาคการเงินการธนาคารของรัฐ	ป.ตรี	สังคมศาสตร์	พนักงานบริการ	บริการทางการเงิน	ต่างจังหวัด	35 ชม.	23,800	15,000
10. พนักงานขับรถ/จักรยานยนต์ส่งพัสดุ	ม.ต้น	-	ผู้ขายยนต์	รับส่งพัสดุ	กทม./ปริมณฑล	48 ชม.	15,000	15,000
11. บริกรร้านอาหาร	ม.ต้น	-	พนักงานบริการ	ร้านอาหาร	กทม./ปริมณฑล	47 ชม.	12,000	14,300
12. พนักงานรักษาความปลอดภัย	ม.ต้น	-	พนักงานบริการ	รักษาความปลอดภัย	กทม./ปริมณฑล	48 ชม.	15,200	13,500
13. พนักงานโรงงานอาหาร	ปวส.	วิศวกรรมศาสตร์	ผู้แปรรูปอาหาร	ผลิตอาหาร	ต่างจังหวัด	48 ชม.	15,200	10,700
14. แรงงานก่อสร้างรายวัน	ม.ต้น	-	ช่างก่อสร้าง	ก่อสร้างเฉพาะทาง	ต่างจังหวัด	36 ชม.	8,400	8,000
15. ลูกจ้างรายวันร้านค้าปลีก	ม.ปลาย	-	พนักงานบริการ	ค้าปลีก	ต่างจังหวัด	48 ชม.	8,100	8,000

ที่มา : แบบสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ครั้งแรกปี 2565 จำนวนโดยผู้วิจัย   หมายเหตุ : ตัวอย่าง First Jobber 2,272 คน ครอบคลุมประชากรแรงงาน 515,614 คน

บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคลซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย